

คำวินิจฉัยของ นายมงคล สารภีนัน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ຖ៊ែ ៤០/២៥៨៥

วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๔

เรื่อง ศาลแพ่งชลบุรีส่งคำตัดสินของ นายอุก แซ่ล้อ กับพวก จำเลย ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา
วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

สำนักงานศาลยุติธรรมมีหนังสือลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๔๕ ว่า ศาลแพ่งชลบุรีได้ส่งคำตัด裁
ของนายอุก แซ่ล้อ ที่ ๑ นายไฟโรมัน ศิริพรเลิศ ที่ ๒ จำเลย ผู้ร้อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา
วินิจฉัยตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในประเด็นว่า พระราชนิเวศน์
บริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗
มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ หรือไม่

ข้อเท็จจริงโดยสรุป

๑. ผู้ร้องเป็นจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ในคดีแพ่งหมายเลขคดีที่ ๑๖๘๗/๒๕๔๔ ระหว่างบริษัทบริหารสินทรัพย์ธนบุรี จำกัด โดยนายศักดิ์ เอื้อชูเกียรติ และนายสมบัติ ชัยเดชาสุริยะ ผู้รับมอบอำนาจช่วงโจทก์ นายชก แซ่ล้อ และนายไฟโรมัน ศิริพรเลิศ จำเลย เรื่อง ผิดสัญญาภัยมิ จำนวน ค้ำประกันจำนวนทุนทรัพย์ ๑,๕๔๖,๘๐๙.๑๙ บาท

๒. เดิมจำเลยทั้งสองเป็นลูกหนี้ของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) โดยจำเลยที่ ๑ เป็นผู้ได้รับสินเชื่อตามสัญญาภัยเงิน จำเลยที่ ๒ เป็นผู้ค้ำประกันหนี้เงินกู้ของจำเลยที่ ๑ ต่อธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ได้ทำสัญญาโอนขายสินเชื่อให้แก่โจทก์ และได้บอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้แล้ว จึงทำให้โจทก์ได้รับโอนสิทธิและผลประโยชน์ต่างๆ รวมตลอดจนหลักประกันประเภทค้ำประกันจำนวน จำนวน ที่ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) มีอยู่มาเป็นของโจทก์ทั้งหมด รวมทั้งสิทธิเรียกร้องในหนี้สินของจำเลยทั้งสองที่ค้างชำระด้วย ตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑

๓. โจทก์ได้ฟ้องจำเลยทั้งสองต่อศาลแพ่งชลบุรี ให้จำเลยทั้งสองร่วมกันชำระหนี้ได้ถอน
จำนวนหลักทรัพย์ให้แก่โจทก์พร้อมดอกเบี้ย โดยในการฟ้องและดำเนินคดี โจทก์ได้รับมอบอำนาจให้
บริษัท อัลฟ่า แคปปิตอล เอ เอ็ม ซี จำกัด เป็นผู้รับมอบอำนาจให้นำออกกล่าวให้ชำระหนี้และดำเนินคดี
มีอำนาจกระทำการแทนโจทก์ รวมตลอดถึงให้มีอำนาจมอบอำนาจช่วงได้ด้วย ซึ่งบริษัท อัลฟ่า แคปปิตอล
เอ เอ็ม ซี จำกัด ผู้รับมอบอำนาจ ได้มอบอำนาจช่วงให้นายศักดิ์ เอื้อชูเกียรติ และนายสมบัติ ชัยเดชสุริยะ
เป็นผู้มีอำนาจนำออกกล่าวดำเนินคดีและกระทำการแทนโจทก์

๔. จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธฟ้องโจทก์ โดยต่อสู้เรื่องอำนาจฟ้อง ฟ้องเคลื่อนคลุน การบอกกล่าวบังคับจำนำอย่างไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการโอนสิทธิเรียกร้องระหว่างโจทก์กับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ไม่มีผลตามกฎหมาย เพราะเป็นการสมควรกันกระทำขึ้นเอง โดยจำเลยทั้งสองไม่ทราบและไม่ได้ให้ความยินยอมด้วย เป็นการฝืนใจลูกหนี้จึงเป็นการโอนสิทธิเรียกร้องที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย บทบัญญัติของพระราชนำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ ยังขัดกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคล เป็นการออกกฎหมายที่ให้มีผลใช้บังคับแก่กรณีได้กรณีหนึ่ง หรือบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม เป็นการจำกัดสิทธิในทรัพย์สินและการจำกัดเสรีภาพในการแย่งขันโดยเสรี ตามมาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญ ดังนั้น พระราชนำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ดังกล่าวจึงใช้บังคับไม่ได้ ตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญซึ่งจำเลยทั้งสองมีความประสงค์ขอให้ศาลสั่งปัญหาข้อกฎหมายที่ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญดังกล่าวไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยข้อดоказันที่จะสืบพยานโจทก์หรือจำเลย อันจะมีผลทำให้การโอนสิทธิระหว่างโจทก์กับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สิ้นผล และโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องคดีนี้ และจะทำให้คดีเป็นอันเสร็จไปได้ทันทีโดยไม่จำต้องพิจารณาในประเด็นอื่นๆ อีกต่อไป จำเลยย่อมมีสิทธิและอำนาจที่จะกระทำได้ตามมาตรา ๖ และมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ

๕. ศาลแพ่งชนบุรีพิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้ส่งข้อโต้แย้งของผู้ร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา วินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ข้อกฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

มาตรา ๔ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคล ย่อมได้รับความคุ้มครอง

มาตรา ๖ รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศไทย บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎหรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับไม่ได้

มาตรา ๒๖ การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กร ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๒๗ สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้โดยชัดแจ้ง โดยปริยาย หรือโดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ย่อมได้รับความคุ้มครองและผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาลและองค์กรอื่นของรัฐโดยตรงในการตรากฎหมาย การใช้บังคับกฎหมายและการตีความกฎหมายทั้งปวง

มาตรา ๒๕ การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทำการใดอันสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่ง หรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรวจหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม

มาตรา ๓๐ บุคคลย่อมเสมอ กันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิง มีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพระเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อ ทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพ ได้ เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม

มาตรา ๔๙ สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครอง ขอบเขตแห่งสิทธิและ การจำกัดสิทธิ เช่นว่านี้ ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

การสืบมรดกย่อมได้รับความคุ้มครอง สิทธิของบุคคลในการสืบมรดกย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๕๐ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแบ่งขัน โดยเสรีอ่าย เป็นธรรม

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐหรือเศรษฐกิจของประเทศไทย การคุ้มครองประชาชน ในด้านสาธารณูปโภค การรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศิลธรรมอันดีของประชาชน การจัดระเบียบ การประกอบอาชีพ การคุ้มครองผู้บริโภค การผังเมือง การรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม สวัสดิภาพของประชาชน หรือเพื่อป้องกันการผูกขาด หรือขัดความไม่เป็นธรรมในการแบ่งขัน

พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๗

มาตรา ๕ ในกรณีสินทรัพย์ที่เป็นสิทธิเรียกร้องจากสถาบันการเงินไปให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ หากบริษัทบริหารสินทรัพย์มอบหมายให้ผู้รับชำระหนี้เดินเป็นตัวแทนเรียกเก็บและรับชำระหนี้ที่เกิดขึ้น การโอนสิทธิเรียกร้องดังกล่าวเป็นอันชอบด้วยกฎหมายโดยไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของลูกหนี้ที่จะยกข้อต่อสู้ ตามมาตรา ๓๐๙ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ให้ตัวแทนเรียกเก็บและรับชำระหนี้ตามวรรคหนึ่งมีหน้าที่เก็บรักษาบัญชีและรายชื่อลูกหนี้ ตามสินทรัพย์ที่โอนไปแล้วนั้นไว้เป็นบัญชีเฉพาะ และให้ลูกหนี้มีสิทธิตรวจสอบบัญชีรายชื่อของตนได้

ในกรณีที่ตัวแทนเรียกเก็บและรับชำระหนี้เป็นบุคคลอื่นที่มิใช่ผู้รับชำระหนี้เดิม ให้บริษัทบริหารสินทรัพย์บอกกล่าวการโอนสิทธิเรียกร้องไปยังลูกหนี้นับแต่วันที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงตัวแทนเรียกเก็บ และรับชำระหนี้

ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะรักษาความมั่นคงของระบบสถาบันการเงิน และหากปล่อยเนื่นซ้ำอาจเกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน ในการรับโอนสินทรัพย์ที่ได้รับความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทย การบอกกล่าวการโอนตามวรรคสามอาจกระทำโดยประกาศรายการพร้อมรายละเอียดตามสมควรในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และโฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายอย่างน้อยหนึ่งฉบับเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามวัน และให้ถือว่าเป็นการบอกกล่าวการโอนตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ได้พิเคราะห์แล้ว มีประเด็นวินิจฉัยในเบื้องต้นว่า ผู้ร้องมีสิทธิให้ศาลแพ่งชนบุรีสั่งคำโต้แย้งมาให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาในวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า

“ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลมีเห็นเอองหรือคู่ความโต้แย้งว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติตามมาตรา ๖ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลออกการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเข่นว่า นั้น ตามทางการ เพื่อศาลมีอำนาจจะได้พิจารณาในวินิจฉัย”

เห็นว่า กรณีตามคำร้องเป็นเรื่องที่สำนักงานศาลยุติธรรมส่งความเห็นของคู่ความ ซึ่งได้แจ้งว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาเพื่อศาลมีอำนาจพิจารณาในวินิจฉัย จึงเป็นกรณีที่เข้าบทบัญญัติตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจพิจารณาในวินิจฉัยเรื่องนี้ได้

ประเด็นนิจฉัยต่อไปนี้ว่า บทบัญญัติมาตรา ๕ แห่งพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ หรือไม่ เห็นว่ารัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ บัญญัติให้ความคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ตลอดจนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มาตรา ๒๖ เป็นบทบัญญัติที่คุ้มครองสิทธิของประชาชนจากการใช้อำนาจรัฐ โดยการใช้อำนาจรัฐทุกองค์กร จะไม่ดำเนินสิ่งที่คุ้ดศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัตไว้ไม่ได้ มาตรา ๒๗ เป็นบทบัญญัติที่รับรองให้ปรากฏชื่อสิทธิและเสรีภาพต่างๆ และยังทำให้การใช้บังคับของสิทธิและเสรีภาพเกิดผลขึ้นจริง โดยบัญญัติให้ได้รับความคุ้มครองและผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นการตรากฎหมาย การใช้บังคับกฎหมาย และการตีความกฎหมาย มาตรา ๒๕ เป็นบทบัญญัติที่ประกันความมั่นคงแห่งสิทธิและเสรีภาพบุคคล การจะจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลต้องกระทำในหลักเกณฑ์ที่ว่า ประการแรก ต้องอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ประการที่สอง ต้องเป็นไปเพื่อการที่รัฐธรรมนูญกำหนด ประการที่สาม ต้องกระทำเท่าที่จำเป็น และประการที่สี่ ต้องไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้น มาตรา ๔๙ เป็นบทบัญญัติที่รับรองสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครอง การจำกัดสิทธิดังกล่าวอยู่ในปีตามที่กฎหมายบัญญัติ และมาตรา ๕๐ เป็นบทบัญญัติรับรองเสรีภาพของบุคคลในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม การจำกัดเสรีภาพดังกล่าวจะกระทำไม่ได้ เว้นแต่อาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐหรือเศรษฐกิจของประเทศไทย การคุ้มครองประชาชนในด้านสาธารณูปโภค การรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศิลธรรมอันดีของประชาชน การจัดระเบียบการประกอบอาชีพ การคุ้มครองผู้บริโภค การผังเมือง การรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม สวัสดิภาพของประชาชน หรือเพื่อป้องกันการผูกขาด หรือขัดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน ส่วนมาตรา ๕ แห่งพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวกับโอนทรัพย์สินที่เป็นสิทธิเรียกร้องจากสถาบันการเงินไปให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ โดยไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จึงมิได้มีข้อความขัดแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงนิจฉัยว่า มาตรา ๕ แห่งพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐

นายมงคล สระภูน
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ